

Свобода є ідеалом уярмленої людини, свобода є ідеалом уярмленої нації, вона скрізь живе, де йде боротьба за незалежність.

Ярослав СТЕЦЬКО

33 (553)
6 серпня
2015 р.

Тижневик "Галицька Просвіта" * Засновник – Івано-Франківське ОО ВУТ "Просвіта" ім. Т. Шевченка * Свідоцтво – ІФ № 521 від 15.06.2004 р. * Шеф-редактор – Степан Волковецький * Головний редактор – Богдан Вівчар * Літературний редактор – Ірина Шумада * Верстка – Марія Дзєбчук * Набір – Наталія Дяченко * Друку – КП фірма "ЛІК" * Тираж – 2000 примірників * Замовлення – № 1049 * Наша адреса: 76018, м. Івано-Франківськ, вул. М. Грушевського, 18 * тел. (0342) 75-05-86, * тел./факс (03422) 2-38-67 * e-mail: oblasna-prosvita@ukr.net * http://uaprosvita.if.ua/ * Наші реквізити: Р/р 26003300012896 в ПАТ "Ідея Банк" МФО 336310, код 04929075. * За зміст і достовірність інформації у рекламі відповідає рекламодавець * Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій і подає матеріали для дискусії * За точність викладених фактів відповідає автор * Редакція застерігає за собою право редагувати і скорочувати матеріали * Листування з читачами – тільки на сторінках газети

КОЛОНКА РЕДАКТОРА

ШТРЕЙКБРЕХЕРИ

Свого часу радянська пропаганда дуже захоплювалась протестним професійним рухом на Заході, постійно толерувала його як фактор боротьби уярмленого капіталом трудового людю з експлуататорами. А ще – дуже шпетила штрейкбрехерів, які куплялись на подачки капіталістів і йшли працювати на страйкуючі шахти, заводи, компанії, цим зводячи нанівець потуги страйкуючих. Але біда в тому, що штрейкбрехери з того «дикого заходу» буквально переселились у наше буття. А їх у ньому просто не злічити.

Візьміть, скажімо, постійні волення нашої влади про боротьбу за корупцією, що вона не лише її проголошує, а й здійснює. Пишу про те, що наяву. Якщо десь, колись, в якійсь місцині громадськість і доб'ється якихось найменших змін, так вони тут же їй і відгукнуться. Скажімо, звільнили очільника УМВС Закарпатської області разом із його підлеглими за потурання контрабанді, так його тут же призначили високим начальником у міністерстві. І це незважаючи на обурення широкої громадськості. Зрештою, хіба це тільки один приклад. Складається враження, що кого не беруть на гарячому, чи то начальника і заступника МНС, чи високих чільників Генпрокуратури, чи то нардепа Ключова, колишнього провідника регіоналів Єфремова, – все пшик. Одні втекли, інші заховавшись, ще одним нічого не можуть довести.

Складається враження, що наші високопосадовці, які мали б опікуватися державою і її народом, ігнорують його. Їхні ж функції виконують штрейкбрехери. А що з них питати – вони ж тимчасові, вони не професіонали.

Оце днями прем'єр на відході такого нині спекотного літа враз згадав, що у нас буває і зима з непередбачуваними холодами. І тоді українцям потрібно буде грітися. А чим і як? Вугілля для електростанцій не запасли, газ у сховища не закачали. І Арсеній Петрович на всю державу допитувався міністра енергетики Демчишина, чи гарантує він, що взимку не відключатимуть електрику, що у домівках людей буде тепло. Пан міністр якось дуже невпевнено гарантував, але за умови, що будуть гроші, що ДТЕК запасається вугіллям і т. ін.

І подумалось: оце народ воює з агресором, доведений до злиднів, бореться за виживання, а штрейкбрехери позбавляють його останньої надії. Як, приміром, що колись таки будуть покарані ті, хто розстрілював Майдан, хто спричинив Іловайськ і Дебальцеве, хто крав і краде далі.

Та куди не кинь оком, отих штрейкбрехерів, які всі потуги суспільства зводять нанівець, хоч греблю гати. Ото минуло вже півтора року з часу окупації Росією Криму. А наш Мін'юст донині так і не виставив Москві юридичні претензії за втрачене майно, землі, підприємства... Може, тому, що там і далі працюють заводи Порошенка? Минуло стільки ж часу, як втік з країни Янукович разом з «Сім'єю», прихопивши з собою мільярди. Та про них ніби вже й забули (може, відкупився?), зате проголошують переможні реляції, коли випросять черговий транш позики в МВФ. І таких, і подібних кричущих фактів кожний читач назве чимало. А щоб виправдати свою непрофесійність, доведення людей до злиднів і відчаю, – вони все списують на війну.

А назагал виглядає так: поки ми не позбудемося отих штрейкбрехерів на всіх рівнях державного управління і в усіх структурах, важко сподіватись на успіх української справи. Отож наше завдання і полягає в тому, аби їх виявити.

Богдан ВІВЧАР

Єднаймося в Просвіті!

ВШАНУВАННЯ

Прислухаймося всі разом до слів митрополита Андрея Шептицького – насправду Мойсея українського народу й об'єднаймося для будівництва нашої рідної хати – Неньки України, яка зараз потребує своїх мужніх та відданих Синів!

«Провідникам нашого народу дай світло Твоєї премудрости з неба... Благослови також і дочасне добро нашого народу. Дай йому волю, щоб він міг свobodно розвивати свої природні, Тобою дані сили», просив він Господа. Віщим своїм духом відчув Митрополит, що день волі українського народу прийде. І у свідомості Божого дару волі й державності, неначе у заповіді, передав духовним своїм дітям прозорий план, «Як будувати рідну хату».

У посланні митрополит Андрей повчає священників, як Церква повинна виховувати людей у християнських чеснотах, щоб були вони відповідальними й творчими громадянами. При допомозі науки Євангелії, Церква прищеплює душам людей відчуття справедливості, чесності, ошадності, моральності, працьовитості... «Школами громадських чеснот є родина, громада, товариство». Отож Церква відіграє важливу роль у будівництві Держави.

Також ключовими платформами державного організму, на думку Митрополита, є **родина і влада. Родина** – це маленька держава, якщо вона буде сповненою духом і балансом відносин між членами, тоді буде живою цілісною суспільства. Саме в родині відбувається первинне виховання людини і приготування до «виходу» в суспільство. Через те у митрополічій спадщині так багато

НОВИНИ УКРАЇНИ І КРАЮ

Обіцяють: буде тепло

На ДМП «Івано-Франківськтеплокомуненерго» втілюють комплекс енергоефективних заходів, які проводяться спільно з Північною екологічною фінансовою корпорацією (NEFCO). Про це повідомили в прес-службі підприємства.

«Метою проекту є реконструкція та модернізація систем теплопостачання в районі вулиці Довгої–Карпатської, а також Федьковича–Пасічної–Горбачевського та Галицької (житлові будинки з боку ресторану «Овен» і автостанції № 2 обласного центру, що отримують тепло з котельні на вул. Федьковича, 91-а. Проект передбачає встановлення 59 індивідуальних теплових пунктів (ІТП) у підвальних приміщеннях житлових будинків і споруд», – повідомив заступник головного інженера з енергетики та новітніх технологій ДМП «Івано-Франківськтеплокомуненерго» Михайло Кобилянський.

Наразі тривають роботи з виготовлення проектної документації.

Крім того, готують приміщення для монтажу відповідної апаратури, яку поставить литовська фірма «AXIS», котра стала переможцем Міжнародних тендерних торгів. Нині в 36 приміщеннях, де будуть розташовані ІТП, провели ремонт. До вересня планують підготувати ще 23 приміщення.

У Милуванні буде світло і вночі

Милуванська громадська організація «МАРС», відібрана для участі в проєкті ЄС/ПРООН «Місцевий розвиток, орієнтований на громаду-III», першою в Тисме-

ЯК БУДУВАТИ РІДНУ ХАТУ

Україна відзначає 150-річчя митрополита Андрея Шептицького. Великі урочистості з відкриттям пам'ятника Князю Церкви відбулися у Львові. На них виступив Президент України Петро Порошенко. Та чи глибоко пройнялися усі ми чи не головним заповітом нашого духовного Мойсея: «Не потоком шумних і галасливих фраз, а тихою й невтомною працею любіть Україну». «Будьте взірцем, приймайте щодня Святе Причастя, працюйте чесно в своєму покликанні і більш нічого»?

звернень до подружжя, до їхньої основної місії і завдань. Другий важливий компонент – **влада**. На думку митрополита Андрея, влада повинна розуміти, що у будь-якому суспільстві вона виконує функцію служіння, тобто інструмента Божої волі. Щойно влада змінює парадигму власного розуміння, керується особистими амбіціями, її чекає неминуча загибель.

Коли всі засади Євангелія є в народі загальною прийняті, коли більшість громадян живе християнським життям і чинить за велінням християнських чеснот, коли народ своїм життям і молитвою заслужить благословення й поміч неба, і коли в народі Церква вільно виконує Богом дане посланництво, тобто проповідує Євангеліє і освячує народ та за нього молиться, тоді труднощі, зв'язані з верховним проводом, розв'язуються мирно і, за Божою ласкою, корисно для загального життя.

Але коли тих умов немає, а тому немає і Божого благословення, на поверхню суспільного життя виходять одиниці, не здатні бути провідниками, які цим приносять радше шкоду, ніж користь, бо замість дбати про загальне добро, шукають тільки заспокоєння власного самолюбства, тобто над загальним добром ставлять своє власне добро.

ницькому районі затвердила мікропроєктну пропозицію та підписала угоду про надання грантових коштів у сумі 211 750 гривень. Ці гроші передбачені на реалізацію проєкту «Інноваційні енергоефективні заходи з вуличного освітлення в селі Милування». Вартість реконструкції мережі з застосуванням світлодіодних ламп становить 450 тисяч гривень.

Атрибути окупації – в музей

На засіданні постійної комісії Київради з питань містобудування, архітектури та землекористування депутати підтримали проєкт рішення про створення у столиці музею радянської окупації.

Є пропозиція створити таку резервацію, як у Будапешті, де всі ці пам'ятки будуть зберігатися в одному місці. Проєкт підтримала комісія культури і туризму. Місце, формат музею – це обов'язково має бути погоджено з громадою», – зазначили в Київраді.

Ініціатори проєкту рішення, депутати Київради Владислав Михайленко та Олег Гаряга, зобов'язалися розробити концепцію-список всіх об'єктів, які підлягають демонтажу та в подальшому будуть розміщені в новоствореному музеї.

Лише українська

Платформа «Тепле місто» запускає радіо нового формату «Urban Space Radio». В ефірі радіостанції лунатиме лише українська музика різних жанрів: від інді-року до альтернативи. Поширювати високоякісну українську музику, творити цікаві тематичні програми, залучати жителів міста до громадських перебувань – такою є місія цього засобу масової інформації.

І тоді мусять впровадити в будову хати безконечні непорядки. Як це точно окреслює наше сьогодення.

Думки й поучення митрополита Андрея у посланні «Як будувати рідну хату», мабуть, більш актуальні нині, аніж тоді, коли він їх писав. Україна, хоч вільна й незалежна, все-таки перебуває у критичній ситуації під оглядом політичного, економічного життя разом із соціальними негараздами та, особливо, морального здоров'я своїх громадян. Документ «Як будувати рідну хату» подає вказівки, як вийти з важкого становища, як морально оздоровити жителів України.

Єпископ Михаїл Гринчишин про владу казав: **«Андрей Шептицький – найвеличніша церковна постать в історії всієї української Церкви. Яка б була наша Церква бідна без Шептицького! Він залишив надзвичайно велику спадщину. Я подивляю, як митрополит у таких важких умовах зміг так багато написати, не втратив над собою опанування, коли не міг писати правою рукою, бо була паралізована, писав лівою, і так до останнього дня думав і працював. Митрополит відчував, що це його обов'язок бути пастирем, і хотів причинитись до добра вірних»**.

Наразі радіо працює в тестовому режимі в Інтернеті, а незабаром запрацює й у FM-діапазоні. Також скоро ефір доповнять власні програми, в яких обговорюватимуть стабільний розвиток міста, урбаністику, дизайн простору, транспортну мобільність, інфраструктуру, інформаційні технології, перспективи розвитку розумних міст, енергоефективність, актуальну освіту, культуру, візуальне та музичне мистецтво, спорт, здоров'я тощо.

Саму ж радіостанцію розташують у громадському ресторані «Urban Space 100», тож кожен охочий зможе побачити на власні очі, як твориться радіоефір, а не лише почути його.

Нове психоневрологічне відділення

В Івано-Франківській обласній психоневрологічній лікарні № 3 розпочало роботу оновлене психоневрологічне відділення. Воно розраховане на 50 місць.

ШАНОВНІ КРАЯНИ! ДОРОГІ ПРОСВІТЯНИ!
Триває передплата на газету «ГАЛИЦЬКА ПРОСВІТА».
Передплатний індекс – 91083.
ВАРТІСТЬ ПЕРЕДПЛАТИ (без оплати оформлення):
на місяць – 4,30 грн.,
на півроку – 25,80 грн.,
на рік – 51,60 грн.

■ КОНТАКТИ

У Європейському молодіжному центрі в Будапешті (Угорщина) наприкінці липня проходив тижневий тренінг із доступу молоді до соціальних прав і переходу до самостійності, організований Міністерством молоді та спорту України та Радою Європи на виконання Рамкової програми співпраці у молодіжній сфері, укладеної між Міністерством молоді та спорту України та молодіжним департаментом Ради Європи.

У тренінгу взяли участь 30 учасників з різних областей України: представники недержавних організацій, що працюють з молоддю: молодіжні лідери, соціальні працівники, співробітники профспілок та відділів органів місцевого самоврядування, представники регіональних/місцевих молодіжних рад та інших консультативно-дорадчих органів.

Програма тренінгу побудована на принципах неформальної освіти з одночасним використанням можливостей для взаємного навчання.

ШОК, АЛЕ ПРИЄМНИЙ

У рамках тренінгу учасники отримали можливість ознайомитись із діяльністю інституцій Ради Європи, зустрітись із представниками різних департаментів РЄ та громадськими активістами Угорщини, відвідати осередки роботи з молоддю й обмінятись інформацією щодо досвіду, труднощів і найкращих практик у роботі. Тренінг передбачав підтримку розвитку подальших ініціатив на місцевому, регіональному та національному рівнях, спрямованих на забезпечення доступу молоді до соціальних прав.

Офіційне відкриття тренінгу відбулося 20 липня. Виконавчий директор Європейського молодіжного центру у Будапешті Олаф Кендген пояснив учасникам принципи роботи центру і розповів про сам центр, який працює вже 20 років. Про матеріально-технічне забезпечення: чотириповерхове приміщення, на першому поверсі – рецепція, де є повна інформація про діяльність і про саме місто Будапешт, їдальня, зала для занять і вихід у чудовий сад, облаштований як для занять, так і для відпочинку. Другий і третій – кімнати для проживання. Четвертий поверх – це тренінгова зала, що має всі необхідні для роботи матеріали. На нульовому поверсі – кімната для проведення вечірок, спортивна зала, облаштована тренажерами, та інші необхідні для комфортного перебування послуги (наприклад, сауна). В Центрі молоді може проводити заходи, пов'язані з неформальною освітою, отримати ресурсну підтримку для реалізації своїх ініціатив, проходити практику і набувати

У ЄВРОПИ Є ЧОМУ ПОВЧИТИСЬ

відповідні навички, компетенції та знання....

Від знайомства у багатьох шок, але приємний! Ще раз наголошую: поки в Україні молодіжна політика не стане пріоритетною та інтереси молоді не будуть враховані при формуванні концепції розвитку всіх галузей, ми будемо топтатися на місці дуже довго.

Також цього дня було представлено мету, завдання і методологію тренінгу. Зокрема, основні завдання, якщо коротко, це адаптація молоді в суспільне буття через знання, ініціативність, активність.

Далі була презентація Рамкової програми співробітництва між Радою Європи та Україною у сфері молодіжної політики; окреслення спільного розуміння учасниками тренінгу термінології у контексті тренінгу; дослідження реалій молодіжної роботи та молодіжної політики в Україні і знайомство з організаціями учасників.

ДЕНЬ ЗА ДНЕМ

Наступного дня досліджували підходи Ради Європи до прав людини, молодіжної роботи і молодіжної політики; визначали розуміння соціальних прав молоді й механізми їхнього захисту на національному та європейському рівнях. Пізновальним був аналіз Рекомендації Комітету міністрів державам-учасницям стосовно доступу молоді з неблагополучних районів до соціальних прав. Зокрема, учасники детально проаналізували запропоновані заходи щодо покращення умов життя молоді у неблагополучних районах (доступ до освіти і навчання, працевлаштування і зайнятості молодих людей, доступність житла, ефективність системи охорони здоров'я, залучення коштів для спорту, дозвілля і культури, якісні інформування та консультування); боротьби зі сегрегацією та просуванням соціальної інтеграції; забезпечення змістовної участі у плануванні та управлінні власним середовищем проживання; забезпечення активного громадянства молоді тощо.

22 липня учасники тренінгу розділилися на групи для відвідання різних успішних проектів у Будапешті. Група, в яку записався я, відвідала Інститут інновацій і технологій. Чудова структура Європейського Союзу, яка покликана шукати й допомагати у просуванні цікавих ідей у напрямку розвитку інноваційних технологій. Має центральний офіс у Будапешті, декілька центрів на території всього Європейського Союзу, ряд програм. Кожна молода людина має

можливість пройти навчання бакалаврату чи магістратури, отримати підтримку свого стартапу чи бізнес-ідеї, допомогу в пошуку інвесторів, мати підтримку щодо менеджменту свого бізнесу на старті. Представники центру висловили готовність до співпраці з Україною, назвавши необхідною умовою політичну волю міністерства освіти України. Запропонували організувати презентації діяльності інституту і можливостей, які він може надати українській молоді у вишах та наукових установах України.

Цього ж дня учасники тренінгу взяли участь у акції «No HATE» (Скажи «Hi!» мові ненависті).

Наступного дня ми працювали в майстернях, пов'язаних із молодіжною роботою та підтримкою доступу до соціальних прав, працевлаштування та ін.

24 липня в Європейському молодіжному центрі відбулася презентація «Дорожньої карти реформування молодіжної сфери України».

Передбачено, що вже до 2020 року 50 відсотків молоді відвідає інші регіони України та держави ЄС, 50 000 представників молодого покоління пройдуть профорієнтаційний тест, 10 000 осіб буде залучено до молодіжного волонтерства, а 4000 молодих людей отримають кваліфікацію молодіжних працівників. Окрім цього, вся молодь зможе виїжджати на літні табори на 50 новостворених наметових полів.

Дорожня карта реформування молодіжної сфери враховує рекомендації Ради Європи за результатами огляду молодіжної політики України, про що окремо було визнано експертами, як ефективного результату співпраці.

Відбулася скуре-конференція з представниками Молодіжної Ради Європи, на якій вони розповіли про можливості отримання ґрантових коштів для учасників (пріоритети на 2015 рік: громадянська освіта в Україні, боротьба з мовою ненависті, участь та інтеграція мігрантів) і продемонстрували схему подачі проектної пропозиції.

Завершився день розробкою проектів та ініціатив учасників.

В останній день обговорювалися перспективи впровадження ініціатив, готувалися проектні пропозиції, обмінювалися досвідом і налагоджували контакти для реалізації підготовлених проектів.

А назагал було цікаво, корисно, повчально. У Європи, справді, є чому повчитись.

Михайло СІЧКА,

заступник голови ОО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка, відповідальний секретар

■ А ЯК У НИХ...

ЗДОРОВ'Я
ДОРОЖЧЕ ЗА ГРОШІ

Нідерланди і Люксембург витрачають найбільше коштів на охорону здоров'я своїх громадян серед країн ЄС. Про це свідчать показники, які подав Евростат. Зокрема, Нідерланди очолюють рейтинг видатків на охорону здоров'я з розрахунку на відсотки ВВП – 11,8 відсотка. Далі – Франція (11,2 відсотка), Німеччина (10,9 відсотка), Бельгія (10,9 відсотка), Данія (10,6 відсотка) та Австрія (10,4 відсотка). Від 8 до 10 відсотків – у Португалії, Іспанії, Греції, Швеції, Фінляндії та Словенії. Від 7 до 8 відсотків – в Угорщині, Болгарії, Словенії, Чехії, Кіпрі, Хорватії. Серед аутсайдерів за видатками на охорону здоров'я виявилися Румунія (5,5 відсотка), Естонія (5,8 відсотка), Латвія (6 відсотків), Польща (6,3 відсотка), Литва (6,4 відсотка) і Люксембург (6,8 відсотка). В іншому рейтингу, де країни ЄС розміщені з розрахунку видатків на охорону здоров'я на одну людину, лідирує Люксембург, який витрачає 5535 євро на здоров'я кожного свого громадянина. Дещо менше – Данія – 4655, Нідерланди – 4215 і Швеція – 3899 євро. Аутсайдерами цього рейтингу є Болгарія – 400 євро, Латвія – 508, Польща – 627 і Литва – 698.

На жаль, немає статистики, скільки витрачає на здоров'я українців наша держава. Напевно, цифри невітніші, якщо судити з того, що нас стає менше.

■ ДОЛІ

ХТО НЕ ЗДАВАВСЯ – ВБИВАЛИ

Серед прізвищ багатьох дисидентів, які через недбальство Євгена Захарова зникли зі списку Харківської правозахисної групи та не ввійшли до довідника «Рух опору в Україні» є прізвище Володимира Дмитровича Чубинського (він доводиться родичем українського етнографа, одного з авторів державного гімну Павла Платоновича Чубинського).

Володимир Чубинський народився 1931 року в селі Гостомель (Київська область). Під час навчання в інституті його виключили з комсомолу за «аґресивну критику комсомольських активістів». Він викладав у технікумі, а в 1960 році став викладачем геометрії та креслення в Житомирській філії Київського політехнічного інституту. У 1965 році співробітники КДБ звинуватили В. Чубинського в тому, що він на лекціях критикував класиків марксизму-ленінізму. Під тиском кадебістів, В. Чубинський змушений був покинути інститут. 168 студентів відкрито виступили на його захист. Але це не допомогло. В. Чубинський перебивався випадковими заробітками. Тоді ж він написав багато віршів, спрямованих проти соціалістичної системи та кремлівських вождів.

У 1971 році проти В. Чубинського порушили кримінальну справу за статтею 214 УК УРСР («злісне тунєядство»), після чого в Московській психіатричній лікарні імені П. Кашенка йому поставили діагноз «параноїдальна шизофренія». Незважаючи на страшний діагноз, В. Чубинський створював вірші та музику, співав у Київській хоровій капелі «Почайна», виконував пісні дуетом із народним артистом СРСР Анатолієм Мокренком. Проте на роботу його не брали через психіатричний діагноз.

У 1982 році В. Чубинський виготовив антирадянські листівки і розповсюдив їх у Москві, Києві, Дніпропетровську, Кіровограді та інших містах. Співробітники КДБ заарештували його. 7 грудня 1982 року Дніпропетровський обласний суд визнав твори В. Чубинського «ідейно хибними, які порочать державний лад, кремлівське керівництво та комуністичну партію». У примусовому порядку суд запроторив В. Чубинського до Дніпропетровської психіатричної лікарні спеціального типу. Він знаходився у відділенні 2, палата 11. Через шість місяців суд позбавив його квартири, де він проживав до арешту. У психлікарні В. Чубинського закололи нейрорепеліками. Та він спромогався огризком олівця таємно писати свої вірші на брудних газетних обривках. Із психлікарні його виписали лише в квітні 1987 року. Це вже був страшний на вигляд доходяга, в якого від уколів поступово зникала пам'ять. Залишивши передсмертну записку, В. Чубинський покінчив життя самогубством.

Про В. Чубинського стало відомо після того, як у 1995 році журналіст і політв'язень Віктор Якович Баранов опублікував у Польщі, Сербії та Росії свою статтю «Душа, убита неволею», в якій розповів про Володимира Чубинського. Згодом у Київському видавництві «Радосинь» вийшла книжка «Вічний бій» (упорядник – письменник Дмитро Чередниченко). В книжці були вміщені твори і щоденники В. Чубинського, а також спогади про нього 25 людей, серед них – народний артист СРСР Анатолій Мокренко.

Пропонуємо вашій увазі вірш **Володимира Дмитровича ЧУБИНСЬКОГО...**

КРЕМЛЕВСКИМ ВОЖДЯМ

Роскошь и пошлость
растления барского,
Затхлый уют полированный.
Что ж сохранилось
у вас пролетарского?
Молот и серп нарисованный.
Катится красная бричка к обрыву,
Гайки летят во все стороны.
Сброшен хомут,
перепутались гривы –
К бездне бегут кони-вороны.
Ни тормозов, ни вожжей, и хотя бы
Окриков смелого кучера.
Кони бегут. И под смех, на ухабах
В бричке болтается чучело...

Подав **Святослав КАРАВАНСЬКИЙ**

■ ДУХОВНЕ

НА ПОКЛІН
ДО БОГОРОДИЦІ

1–2 серпня відбулася IV Всеукраїнська патріарша проща до Галицької чудотворної ікони Матері Божої. Цьогоріч прочани йшли до с. Крилос Галицького району, щоби взяти участь у молитовних заходах, приурочених до 150-ліття слуги Божого митрополита Андрея Шептицького та 1000-ліття успішного рівноапостольного великого князя Руси-України св. Володимира Великого та святих страстотерпців Бориса і Гліба.

А почалася проща суботнього дня Літургіями в архікатедральному соборі Воскресіння Христового в Івано-Франківську, в храмі Архістратига Михаїла в Калуші, в храмі Св. свщмч. Йосафата в Бурштині. Звідсіль паломники пішки прямували до Крилоса. По прибутті відбулося представлення молодіжних та мирянських спільнот архієпархії, сповідь, молебень до св. Володимира Великого. А в часі вечірні відбулося урочисте винесення для почитання чудотворної ікони Галицької Матері Божої. Потім тривали нічні чужання, які проводила Івано-Франківська духовна семінарія Свщмч. Йосафата і євангелізаційно-мистецька програма для молоді.

В неділю свяцтво Івано-Франківської архієпархії та прочани зустріли Главу УГКЦ блаженнішого Святослава (Шевчука), який взяв участь в Архієрейській Божественній Літургії. У часі

Літургії патріарх Святослав повчав вірних: «Щоб пройти дорогу, на яку ми разом ступили, треба бути з Богом...» Він молив Спасителя простягти руку Україні й кожному українцеві, просив миру і спокою. Прочани відвідували чудодійне джерело, Музей історії давнього Галича, жертвували на допомогу учасникам АТО. По закінченні Богослужіння Глава УГКЦ благословив присутніх та уділив повний відпуст прочанам, які приступили до Таїн Сповіді та Євхаристії.

■ ПРЕЗЕНТАЦІЇ

ДЗВОНІ ВІРИ І НАДІЇ

Щороку традиційно на свято Володимира Великого в будинку культури села Ковалівка Коломийського району збираються творчі люди, автори альманаху «Джерельні дзвони», який редагує вчителька, просвітянка, лауреат премії імені Марійки Підгірянки Марія Боечко.

І як не радіти видавничому успіху, адже в косівському видавництві «Писаний камінь» вийшов за власні та спонсорські кошти п'ятнадцятий номер видання кишенькового формату. В ньому публікують свої вірші, прозу та пісні переважно працівники освіти, шанувальники красного слова, просвітяни за переконаннями і духом, які гуртуються навколо «Джерельних дзвонів».

– Це невтомне джерело натхнення, продуктивна віра й надія у житті, – сказав гість, відомий письменник Василь Рябий. – Треба віддати належне пані Марії, яка є автором кількох збірок віршів, зокрема, цьогорічної «Тернова межа», що висувалася на здобуття премії імені Тараса Мельничука, робить конкретну вагому просвітницьку справу, будучи в інвалідному візку, живе альманахом, відкриває нові літературні імена.

На презентації також виступили і прочитали свої вірші краєнка, вчителька з Полтави Ярослава Городницька, член НСПУ Іван Війтенко, гуморист Василь Михайлищук, заступник головного редактора перекладач з німецької Анатолій Осадчий, літераторки Юлія Долінська, Марія Сазонова. Мали можливість поспілкуватися дизайнер, музичний редактор Ярема Гриньовський, художній редактор Микола Котлярчук, художники поет Богдан Книжко, виставка якого була відкрита, автор цих рядків та інші. А поблагословив усіх на духовну участь священик Юрій Ужитчак, побажала літературних та видавничих здобутків завідувачка краєзнавчого відділу райбібліотеки Наталя Тарновецька, слово з мелодіями мистецьки переплели заслужений працівник культури України скрипаль Іван Арсенич.

Презентація альманаху була підсвічена також 150-річчям Андрея Шептицького. Марії Боечко присутні заспівали многая літ, а вона запросила творчих людей на сторінки нових «Джерельних дзвонів».

Володимир ФРАНКЕВИЧ,
лауреат премії
імені Тараса Мельничука

■ РЕФОРМИ

ПЕЧЕНІЖИНСЬКА ГРОМАДА – ПЕРША В УКРАЇНІ

У Печеніжинській об'єднаній території громаді з центром у селищі Печеніжин, до складу якої увійшло вісім сіл Коломийського району, – першій в Україні – внаслідок об'єднання планують отримати додаткові кошти на розвиток території.

Це стосується, зокрема, розвитку місцевої інфраструктури, проведення благоустрою, надання соціальних та адміністративних послуг. Про це під час прес-конференції за участю директора Офісу реформ Дмитра Дзвінчука, керівника апарату облдержадміністрації Руслана Панасюка, сільського голови Марківки Михайла Стефанюка повідомив селищний голова Печеніжина Ігор Довірак. «За приблизними розрахунками, Печеніжинська ОТГ отримає шість мільйонів гривень на соціально-економічний розвиток, – сказав І. Довірак. – Громада сама визначатиме, куди спрямовувати ці кошти». Як відомо, Печеніжинська ОТГ стала першою в Україні, яка пройшла всі етапи об'єднання відповідно до урядової методики. Сподіваємось, що й інші не забаряться.

■ РЕКОМЕНДАЦІЇ

«РАША» НЕ НАША!

Президентові Латвії порадили не спілкуватися російською. Голова комісії з держмови Латвії А. Вейсбергс зажадав від нового президента республіки Р. Вейоніса, щоб той говорив тільки латиською. Причиною стало те, що президент спілкувався з російськомовними журналістами російською. До цієї поради варто дослухатись і нашим очільникам.

ГАЛИЦЬКА ПРОСВІТА

ДУХОВНЕ – ВИЩЕ, ЦІННІШЕ МАТЕРІАЛЬНОГО

Держава – це насамперед символи.

Хосе Ортега-і-Гасет

Чорноморському флоту відбувалися під жовто-блакитними, а не синьо-жовтими прапорами, і саме це сполучення барв голова Центральної Ради Михайло Грушевський пропонував для основного символу УНР.

Чому згодом гетьман Скоропадський і головний отаман Петлюра перевернули прапор, достеменно не з'ясовано. Може, під впливом синьо-жовтого прапора ЗУНР, ідеології якої, очевидно, створювали свої символи за принципом «аби не як у поляків», у яких світліша (біла) смуга національного прапора зверху?

Проти сполучення кольорів – синє-жовте – крім «І-цзин» (ще не було жодного випадку, аби пророцтва з цієї книги не збувалися), свідчать також й інші тлумачення значення барв та їхніх комбінацій.

Ян-Інь. Ця прадавня емблема створення світу з хаосу та боротьби і єдності двох протилежних засад у деяких традиціях теж передається цими кольорами: жовте, або ж золоте Ян (світло, тепло, небо, активність, чоловічий принцип, сонце) та синє (пітьма, холод, земля, пасивність, жіночий елемент, місяць). Що буває, коли земний, пасивний, жіночий, місячний принцип домінує (розміщення зверху) над небесним, активним, чоловічим і сонячним, мабуть, пояснювати зайве: протиприродність, а отже, апріорі запрограмованість на невдачу такого порядку речей очевидна.

Фен-шуй. До вище сказаного органічно прилягає і традиція фен-шуй, за якою розміщення синього (воля) над жовтим (мудрість) означає «Закон занепаду», тобто прогресуючу деградацію, нещастя, хаос. Тоді як зворотнє сполучення барв – жовте над синім, означає гармонійне поєднання неба і землі, чоловічого і жіночого, сильного і гнучкого, що обіцяє розвиток, добробут, щастя.

Арійська традиція. Дослідники стверджують, що духовний

вождь величного арійства Рама обрав своїм сакральним символом жовто-синій штандарт, бо це є гармонійним поєднанням небесного вогню РА і земної речовини МА, що також означає зверхність духу (золоте, жовте над матерією (блакитне, синє). А не навпаки, що до того ж перекручує святе ім'я Рама на Мара (а мара – це примара, привид, хто не розуміє, або ж зомбі по-сучасному). Ідеолог концепції «Переходу-IV» і редактор однойменного журналу Ігор Каганець каже: «Нинішній синьо-жовтий державний прапор України не обіцяє їй нічого доброго, оскільки декларує збочений стан домінування пасивної матерії над активним духом. Хоч треба сказати, він точно відповідає нинішньому тимчасовому стану деградації і духовної темряви». Шкода лише, що пан Каганець не уточнює, що детермінувало «стан деградації і духовної темряви» якраз прийняття цього перекрученого символу, давши Україні таким чином мару замість Рами.

Християнська традиція. За православними канонами іконописання, які відомі ще з Візантії, золоте, жовте символізує Творця, Бога Отця, німб Бога Сина і взагалі – вищу духовність. Синє ж – усе земне, а також свободу, якою Творець наділив свої творіння з надією, що вони не будуть нею зловживати. Але ж ми бачимо, як користуються цим даром люди, і знаємо, куди завела безвідповідальна свобода колишнього командира небесного воїнства на ім'я Денниця, більш відомого як Люцифер.

Геральдичний аргумент. За правилами геральдики, прапор утворюється від герба (герби виникли раніше, ніж сучасні знамена); барва верхньої смуги береться від кольору власне знака, а барва нижньої – від гербового поля. Якщо герб, наприклад, Польщі – білий орел на червоному тлі, то відповідно й прапор – біло-червоний. Тож якщо

■ РОДЕ НАШ КРАСНИЙ...

НЕТЛІННІСТЬ ДУХОВНИХ ТРАДИЦІЙ БОГОРОДЧАНСЬКА РЕЛІКВІЯ – ПСАЛТИР

Всяке слово, Богом натхнене, – корисне!

Воно вчить, викриває, виправляє і карає!

Із передмови до «Псалтиря» Франциска СКОРИНИ

(Закінчення. Поч. у № 32)

Записи на полях старого Псалтиря донесли до нас згадки про буремні події Першої світової війни. Із них довідуємось, що 1916 р. з церкви Пресвятої Трійці забрали іконостас (мова про Богородчанський іконостас, який створив Йов Кондзелевич для Скиту Манявського. – **В. Р.**)...

Перша спроба демонтувати іконостас у богородчанській церкві Пресвятої Трійці датована 1894 р., коли на прохання Львівського виставкового комітету церковний комітет у Богородчанах погодився надіслати святиню до Львова для експонування на відомій Крайовій виставці. Сприяли цій справі богородчанський бургомістр Андрій Волощук (у листі Львівського виставкового комітету прізвище вказано як Болощук) та парох о. Кирило Пачовський. Проте вона не вдалася, оскільки 6 травня того року, коли мали демонтувати іконостас, місцеві жителі з невідомих причин активно виступили проти вивезення пам'ятки з Богородчан. Трьох організаторів «заколоту» влада заарештувала й засудила на три тижні ув'язнення. Іконостас – пам'ятка українського мистецтва – зберігався в Богородчанах до 1916 року.

Під час Першої світової війни виникла загроза обстрілу церкви Пресвятої Трійці московськими військами. Тож австрійська влада задля збереження вивезла в 1916-му іконостас до Відня, що його і врятувало... На полях старого Псалтиря є запис дяка Івана Романюка, з якого

дізнаємось: «1916 року австрійці забрали з нашої церкви дуже гарний різьблений іконостас і завезли до Відня... За Польщі його завезли до міста Львова... бо у нас не було великої церкви...». Отже, умов для зберігання пам'ятки в богородчанській церкві Пресвятої Трійці не було. До речі, черговий демонтаж іконостасу австрійські солдати здійснювали з допомогою місцевих жителів і зробили його нефахово. Пізніше дяк Іван у Псалтирі зробить такий запис: «Коли у нас збудують нову церкву, то зі Львова повернуть іконостас»...

На полях богородчанського Псалтиря дяк Іван Романюк залишив нам і нашим нащадкам запис: «*До міста (Богородчан. – В. Р.) перенісся єпископ Григорій Хомишин на Івана Богослова 1930 року Божого...*». Нову церкву Святого Івана Богослова будували за пароха о. Костянтина Білинського. 1930 року наріжний камінь освятив єпископ Іван Лятишевський. Новозбудований храм освятив 9 жовтня 1934 р. єпископ Григорій Хомишин...

У трилогії «Під покровом Богородиці» подано чимало таких записів, зроблених на полях старого Псалтиря, який зберігається в Богородчанах. Мають неабияку історичну цінність і записи, зроблені на полях його сторінок у пізніші часи місцевими людьми та переважно рукою дяка Івана Романюка (діда автора).

Василь РОМАНЮК,
лауреат премії ім. І. Вагилевича

герб України – жовтий тризуб на синьому тлі (чи навіть якщо взяти герб Галицько-Волинського князівства – золотий лев на синьому тлі), то й прапор має бути жовто-синій, а не навпаки.

Світова ж філософська, політологічна й соціологічна думка не надто багато уваги приділяє питанню символів. І це не дивно, бо сучасне суспільство споживання – це суспільство знаків, а знак відрізняється від символу, як, скажімо, буква – від живого звуку, який вона позначає.

Але є винятки. Відомий сучасний сербський філософ Светислав Басара, який доволі серйозно ставиться до порушеного питання, вважає, що «символ – це така річ, без якої дійсність не є повноцінною. Символи – це обмінні пункти, через які енергія вищої реальності спливає у світ явищ... А неправильна інтерпретація символу має корозійний вплив на дійсність. Займимось на хвилюк символіями окремих держав – прапорами. Впадає у вічі, що в тих держав, які на своїх знаменах зберегли традиційні символи – наприклад, хрест – Швейцарія, скандинавські країни, Велика Британія – дійсність функціонує набагато краще, ніж у країнах, які на прапори поставили знаки й картини, не кажучи вже про спільноти, що обрали інфернальні символи пентаграм. Скептикам пропонуємо порівняти статистичні дані. Додамо, що на час, коли пишуться ці рядки, перше місце в світі за рівнем життя займає Норвегія (біло-синій хрест на червоному тлі), а одне з останніх – Мозамбік (схрещені мотики й автомат Калашникова на тлі жовтої пентаграми і п'яти барв). Скажуть – це тому, що Норвегія багата на корисні копалини, а Мозамбік – зруйнований громадянськими війнами, але можна повернути й по-іншому: спочатку були символи (відповідно хрест і автомат Калашникова), а вже потім, як наслідок – кому корисні копалини, а кому – громадянські війни.

Подав **Євген РОМАНІШИН,**
член Правління
ОО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка

■ ПОЕТАНАЛІЗ

ДОСЛІДЖЕННЯ ВІНКІВ

«Сонетосвіт Василя Рябого» – так називається четвертий розділ навчального посібника кандидата філологічних наук, доцента кафедри української літератури Дніпропетровського національного університету імені Олеся Гончара – Ольги Шаф «Вінок сонетів у сучасній українській ліриці» (видавничий центр «Просвіта», 2015).

Літературознавець аналізує сонетно-вінкову творчість українських поетів, майстрів слова – Віри Китайгородської з Чернівців, Маріанни Кіянської зі Львова, Юрія Назаренка з Сум та Василя Рябого з Коломиї.

Як зауважується в передмові книжки, науковець досліджує поетикальні засади лірики коломийнина, структуру сонетних вінків, новаторство жанрової форми, тематико-мотивну парадигму сонетності творчості та особливості її художньої реалізації. Це заглиблення в масштабний доробок лише із самих сонетних вінків В. Рябого, який на сьогодні удвічі більший, враховуючи не лише його збірку «Жалоголаж» (2006), що номінувалася 2008 року на Шевченківську премію, але й нову «Сологолос», яка має цього року прийти до шанувальників сонета. Самобутній художній світ поета визначений широким спектром філософічних мотивів, експериментом, пошуком нових сонетних можливостей. Естетична викиченість його письма перетворюють його вінки на справжні поетичні шедеври.

Ольга Шаф відома своїми монографією «Сонет Емми Андієвської в загальноєвропейському контексті», книжками «Еволюція жанрів української лірики на рубежі ХХ–ХХІ ст.» і статей про творчість Т. Шевченка «Горизонти розуміння», низки літературознавчих студій, присвячених проблемам сучасної української лірики.

Віра ТОРОВАТОВА, завідувачка
Коломийської міської бібліотеки № 3 для дітей

З РОСИ І ВОДИ!..

ВІТАЄМО!

Івано-Франківські обласне і міське об'єднання ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка щиро вітають просвітян із **75-річчям – Володимира КАЧКАНА, і з днем народження Марію СОЛОДЧУК, Василя КОСТЮКА, Володимира ШПІЛЬЧАКА.**

Своєю багаторічною плідною працею, діяльною участю у важливих громадсько-політичних заходах, своєю людською щедрістю ви зробили й робите значний особистий внесок у процеси духовного відродження України. Знаємо й високо цінуємо вашу самовідданість і просвітницьку працю на благо України.

Прийміть від усіх просвітян краю слова щирої вдячності за ваш внесок у справу формування Української держави, активну життєву позицію і діяльність зі створення надійної духовної та інтелектуальної основи розвитку суспільства й особистості.

Від душі бажаємо міцного здоров'я, творчого натхнення і многих благословенних літ!

З роси і води!..

Голова ОО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка Степан ВОЛКОВЕЦЬКИЙ, голова ІФ МО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка Василь БОЙКО

ДОСВІД

СУЗІР'Я ТВОРЧИХ ЛЮДЕЙ

Нещодавно засновано Коломийський мистецький фонд «Сузір'я Карпат». Як він розгортає діяльність – про це розмова з його директором Віталієм Дронюком.

В. М.: Пане Віталію, з чого почали роботу?

В. Д.: З налагодження контактів з творчими людьми. Вони підтримали фонд своєю участю, зрозуміли, що треба єднатися, відстоювати рідне слово, рідне мистецтво, все, що пов'язане з поняттям української культури.

В. М.: Які заходи вже провели?

В. Д.: Провели поетичний турнір, запропонували часописам «Вільний голос» та «Галицька Просвіта» опублікувати перші проби пера, оскільки не маємо свого друкованого видання. Та в наших планах – заснувати свій альманах, щоб можна там вміщати творчі здобутки, розповідати про митців, літераторів. На це, звісно, потрібні кошти. А ще збираємо підписи для відновлення гончарної школи в Коломиї...

Ми ініціювали й організували разом з іншими спорідненими організаціями благодійний марафон зі збору коштів для бійців АТО. На аукціоні розпродано книжки місцевих авторів. Бо тепер такий час у долі України, що мусиш підкласти своє плече. Водночас шукаємо можливості сприяння у виконанні програми фонду.

В. М.: Як міркуєте, на Коломийщині вистачить творчих особистостей, щоб піднятися на висоту успіху?

В. Д.: У Коломиї і районі за роки Незалежності сформувалось нове літературне середовище, викликане свободою слова, активністю просвітницького руху, з'явилися нові літературні імена, зокрема, це члени НСПУ та АУП, лауреати премій поети і прозаїки Василь Рябий, Михайло Андрусак, Микола Васильчук, Микола Савчук, Іван Стефурак, Ярослав Ясінський, Іван Війтенко, Андрій Малащук. А ще є поза спілками автори: поет і перекладач з німецької Анатолій Осадчий, гуморист Василь Михайлищук, поети Микола Гаєвий, Василь Андрушко, Надія Голіней, Наталія Тимофіїв, Ярослав Руданець, Михайло Слободян, Тетяна Іванович, Галина Никируй, Людмила Червінко та інші. Відомий критик і літературознавець, заслужений працівник культури України Євген Баран, маючи на увазі великий літературний загін і творчі здобутки, наголосив, що коломиїська література є яскравим представником нової демократичної доби.

В. М.: А яку планку поставили?

В. Д.: Аби «Сузір'я Карпат» було яскравим і неповторним.

Спілкувався **Василь МИХАЙЛОВИЧ**

ПРАВА ЛЮДИНИ

«ДОВІЧНИКИ» ДИВИЛИСЯ КІНО

У рамках створеної мережі постійно діючих кіноклубів медіапросвіти з прав людини «Docudays UA» в установах пенітенціарної системи Прикарпаття, координатором якої є Івано-Франківська обласна організація «Молода Просвіта», відбувся показ фільму для осіб, котрі відбувають покарання у секторі максимального рівня безпеки для тримання чоловіків, засуджених до довічного позбавлення волі, в Івано-Франківській установі виконання покарань. Аудиторії було запропоновано переглянути стрічку про життя в'язнів у шотландській тюрмі «Перукарська воля», яка розповідає, зокрема, про здобуті за ґратами навички перукарської справи, завдяки чому деякі в'язні перемислюють свої вчинки і готуються до життя поза місцем несвободи.

ЩО НА СЕРЦЕ ЛЯГЛО...

ДУМА ПРО НАДІЮ САВЧЕНКО

*«Надія Савченко і Путін»,
«Дівчина проти Імперії зла» –
таку картину, я певен,
напишуть митці.*

То не горлиця сіренька
та й діточок своїх літати навчала –
то матінка старенька
свою донечку рідненьку,
льотчицю молоденьку,
на священну, та не дівочу справу –
на війну криваву

споряджала:

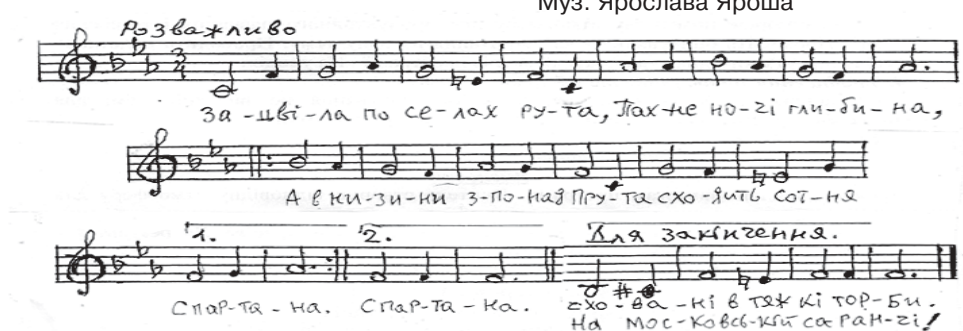
«Літай, моя донечко,
бий бандитів московських з неба,
а я – день і ніч молитимусь за тебе».

Та й літала Надя, високо літала,
москалів-загарбників била-побивала,
землю свою рідну
від ворогів-окупантів захищала,
велику повагу
між льотчиків-побратимів мала.

А терористи московські
справу свою чорну добре знали:
вихвалялися людоджери-генерали –
в двадцяти восьми країнах
одночасно воювали,
своїх «зелених чоловічків»
у чужі землі засиляли,
людей мирних викрадали,
катували, вбивали,
а в Кремлі про це
начебто нічого й не знали...
Оці «зелені чоловічки»
льотчицю Надію викрадають,
через кордон

НОВІ МЕЛОДІЇ

СОТНЯ СПАРТАНА

Зацвіла по селах рута,
Пахне ночі глибина,
А в низини з-понад Прута
Сходить сотня Спарта.*

Хлопці йдуть гуськом, як птиці,
Через падоли й горби,
Дзвонять їхні крила з крици,
Сховані в тяжкі торби.

Сл. Дмитра Павличка
Муз. Ярослава Яроша

Де злетять вони – не знати,
В Коломиї чи в Трачі,**
Будуть рватися гранати
На московській сарані!

*Сотня УПА під командуванням Спарта-
на активно діяла проти військ НКВД дов-
кола Коломиї до 1950 року.
**Трач – назва села.

УСМІХНІТЬСЯ

Директор приводить у клас нову вчительку:

– Діти, це ваша нова вчителька. Сподіваюсь, вона вам сподобається.

Михасик:

– Так, фігура нігогенька.

Директор:

– Сам вибирав!

Михасик у дитячому садку уважно дивиться на манікюр виховательки й каже:
– Ольго Олександрівно, у вас такі нігті довгі.

– Так. Подобаються?

– Подобаються. Напевно, по деревах лазити добре.

Добре бути шкарпеткою. Лежиш собі десь, тебе всі шукають, без тебе ніхто нікуди не ходить. Плюс до всього в тебе є друга половинка. Кайф.

Чоловік:

– Де саморізи?

Дружина:

– Якщо ти про кучеряві цвяхи, то в шафіці.

ЛЮБИ І ЗНАЙ СВІЙ РІДНИЙ КРАЙ...

КАЛЕНДАР ПРОСВІТЯНИНА

СЕРПЕНЬ

(Закінчення. Поч. у № 32)

23 СЕРПНЯ

День Державного Прапора України.

24 СЕРПНЯ

День Незалежності України.

25 СЕРПНЯ

130 років від дня народження **Євгена Нагірного** (1885–1951), українського архітектора, автора проектів церков у Богородчанах, селах Ріпне, Фитьків, Старі Богородчани.

75 років від дня народження **Марії Влад**, поетеси і громадської діячки, уродженки с. Розтоки Косівського району.

75 років від дня народження **Марії Турчин**, громадсько-культурної діячки, почесного члена «Просвіти», майстра народної творчості Прикарпаття, уродженки с. Олеша Тлумацького району.

27 СЕРПНЯ

День народження Івана Франка (1856–1916), видатного українського письменника, поета, літературознавця, філософа, громадсько-політичного діяча.

28 СЕРПНЯ

Успіння Пресвятої Богородиці.

55 років від дня народження **Ігоря Ковалю**, історика, археолога, педагога, доцента кафедри релігієзнавства Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника, кандидата історичних наук.

29 СЕРПНЯ

95 років від дня народження **Михайла Гави** (1920–1997), українсько-канадського громадського діяча і театрознавця, уродженця с. Кунисівці Городенківського району.

70 років створення **обласної бібліотеки для дітей та юнацтва**. Ініціатором її створення і першим директором була В. П. Еліан.

30 СЕРПНЯ

65 років тому в м. Долина **дала нафту перша свердловина**, що поклати початок освоєнню і розробці місцевого нафтового родовища у післявоєнний період.

Підготував **Петро АРСЕНИЧ**

АНОНС

САЛЬВИ ЛИЦАРСЬКІЙ ЗВИТЯЗІ

23 серпня у Галичі на Замковій горі стартує Фестиваль гармат «Сальви лицарській звитязі».

Фестиваль розпочнеться ярмарком, виставками та майстер-класами майстрів декоративно-ужиткового мистецтва. Організатори хочуть дати можливість гостям побачити, як народжуються витвори справжньої народної творчості й спробувати власні сили у виготовленні мистецьких дивинок, що сприятиме підвищенню активності відвідувачів, які з пасивних спостерігачів перетворюються на безпосередніх учасників свята.

Поряд можна буде скуштувати справжньої медовухи або медового квасу, посмакувати стравами народної кухні, зрозуміти магічне дійство творення козацького кулешу зі шкварками та інших страв, приготовлених на відкритому вогні.

Діти матимуть змогу розважитись на атракціонах і скуштувати смаколиків.

Звісно ж, святкове дійство продовжить мистецька шоу-програма «Сальви лицарській звитязі», яка включатиме в себе змагання клубів історичної реконструкції зі Львова, Івано-Франківська, Галича в лицарських поєдинках, козацькі розваги і бойовий гопак у виконанні «Школи козацького гарту» з Луцька, козацьких гуртів з Івано-Франківщини, Тернопілля та Львова. Глядачі ознайомляться з виставкою середньовічних гармат, візьмуть участь у майстер-класах і конкурсах із застосуванням середньовічної зброї. А ще – фото на згадку в середньовічних обладунках.

Завершиться свято гала-концертом в амфітеатрі на Замковій горі, сальвами із гармат і фаєр-шоу.

Ці заходи відбуватимуться 23 серпня, а 21 серпня об 11.00 працівники Національного заповідника «Давній Галич» запрошують галичан і гостей міста на відкриття пам'ятного знака на згадку про річкове судноплавство на річці Дністер.

Того ж дня о 14.00 в Картинній галереї заповідника відбудеться презентація старожитностей галицького середньовіччя і творчих живопису з фондів Івано-Франківського краєзнавчого музею і спільної виставки митців заходу і сходу України «У нас єдина доля – ім'я їй України».